

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia ^B października 2023 r.

ZP-KNPS.431.6.33.2023.KJ

Pani
Agnieszka Jezierska
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Starej Kamienicy

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 17-19 lipca 2023 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285) zespół kontrolerów: Krzysztof Jakubowski – inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Monika Broniszewska – starszy inspektor wojewódzki, kontroler przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy, z zakresu realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 17 lipca 2023 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 22 czerwca 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półrocze 2023 r.

Jednostką kieruje Pani Agnieszka Jezierska zatrudniona na stanowisku Kierownika Ośrodka od dnia 1 lutego 2018 r.

Pani Agnieszka Jezierska ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Podpisany w dniu 27 września 2023 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą oraz realizacji zadań wynikających z ustawy.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19 i 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania zgodnie z art. 16a oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- udzielenia schronienia, zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku, zdarzenia losowego (pkt 6),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych (pkt 12),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- sprawiania pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- przyznawania pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach

opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

W okresie objętym kontrolą Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy, na podstawie Upoważnienia Wójta Gminy Stara Kamienica, wydawał decyzje administracyjne w sprawach dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8 i 9 ustawy nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Kierownik GOPS w Starej Kamienicy w okresie objętym kontrolą nie wpłynęły wnioski w zakresie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9).

Ustalono, że Gmina Stara Kamienica realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 4 i 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych specjalnych (pkt 1),
- realizacji programów osłonowych (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (pkt 5).

Gmina Stara Kamienica nie realizuje zadania z art. 17 ust. 2 pkt 2 ustawy dotyczącego przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze, gdyż jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka w okresie objętym kontrolą nie wpłynęły wnioski w tym zakresie.

Gmina Stara Kamienica nie realizowała zadania z art. 17 ust. 2 pkt 3a ustawy dotyczącego opracowywania i realizacji projektów socjalnych, jednakże GOPS w Starej Kamienicy delegował osoby korzystające z pomocy do udziału w projekcie organizowanym przez Fundację „Optimo modo” z Jeleniej Góry pn. „Aktywni na rynku pracy, Nowy zawód – nowe możliwości”, który był organizowany w okresie od lutego do grudnia 2022 r.

Gmina Stara Kamienica nie prowadzi domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia o zasięgu gminnym (zadanie z art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy). Jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka mieszkańcy Gminy są kierowani do dps znajdujących się na terenie Powiatu Karkonoskiego. Na terenie Gminy Stara Kamienica funkcjonują Świetlice wiejskie w Starej Kamienicy, Rybnicy, Barcinku, Chromcu, Kopańcu oraz Wojcieszycach, z których wsparcia korzystają jej mieszkańcy.

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina Stara Kamienica wykonuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3 i 6 ustawy, które dotyczą:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6).

Zadania z art. 18 ust. 1 pkt 4, 7, 8 i 9 ustawy dotyczące:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłęską żywiolową i ekologiczną (pkt 4),
 - przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
 - przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8),
 - wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9)
- nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka, w okresie objętym kontrolą nie wpłynęły wnioski w tym zakresie.

Gmina Stara Kamienica nie realizuje zadania wynikającego z art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy dotyczącego rozwijania infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka w razie wystąpienia potrzeby Gmina zawarła porozumienie z gminą prowadzącą taki ośrodek.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy koordynował realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy).

GOPS w Starej Kamienicy nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art. 110 ust. 5 ustawy). Kierownik Ośrodka wyjaśnił, że pracownicy socjalni udzielali informacji na temat roszczeń alimentacyjnych, a także pomagali w sporządzaniu pozwów alimentacyjnych ponadto w razie problemów, klienci byli kierowani do prawnika, zatrudnionego w Punkcie Konsultacyjnym działającym przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy.

W okresie objętym kontrolą GOPS w Starej Kamienicy nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami oraz do innych instytucji (art. 110 ust. 6 ustawy). Kierownik Ośrodka wyjaśnił, że pracownicy Ośrodka udzielali informacji, wydawali druki, pomagali w ich wypełnianiu, udzielali pomocy w kompletowaniu dokumentów do ZUS, KRUS, Powiatowego Zespołu d/s Orzekania o Niepełnosprawności, ponadto udzielali informacji, pomagali wypełniać wnioski o nabycie prawa do świadczenia uzupełniającego.

Kierownik Ośrodka składał Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 400 zł, wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy otrzymywali wszyscy pracownicy socjalni zatrudnieni w GOPS w pełnym wymiarze czasu pracy realizujący pracę socjalną lub przeprowadzający wywiady środowiskowe poza siedzibą jednostki. Ww. dodatek nie był wliczany do kwoty minimalnego wynagrodzenia pracowników socjalnych.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje Gminę Stara Kamienica zamieszkałą przez 5 085 mieszkańców, w tym 102 rodziny i osoby samotnie gospodarujące objęte pracą socjalną (stan na dzień 31.12.2022 r.) i 5 700 mieszkańców, w tym 69 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną (stan na dzień 30.06.2023 r.). W GOPS w Starej Kamienicy na dzień kontroli zatrudnionych było 3 terenowych pracowników socjalnych (3 etaty).

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy ośrodek pomocy społecznej (...) powinien zatrudniać pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

W przypadku GOPS w Starej Kamienicy powyższy wskaźnik jest spełniony w stosunku do liczby mieszkańców oraz rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy realizował zadania z pomocy społecznej wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.).

W trakcie kontroli ustalono, że Ośrodek realizował:

- 1) Jednorazowe świadczenie pieniężne,
- 2) Pomoc doraźną w postaci posiłków dla dzieci i młodzieży,
- 3) Pomoc w postaci posiłków dla dzieci i młodzieży na podstawie decyzji administracyjnych.

Ustalono, że Kierownik, starszy specjalista pracy socjalnej – koordynator, starszy specjalista pracy socjalnej i pracownik socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Kamienicy zostali upoważnieni przez Wójta Gminy Stara Kamienica do prowadzenia postępowań w sprawach wypłaty jednorazowego świadczenia pieniężnego dla obywateli Ukrainy, na podstawie art. 31 ust 3 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W sprawach dotyczących udzielania tymczasowego schronienia stwierdzono nieprawidłowość:

1. W aktach sprawy nr 2 (K.P.) brakowało dowodu potwierdzenia odbioru przez Stronę decyzji Nr 5112.Sch.2.2023 z dnia 16.01.2023 r. Przedmiotowa decyzja została przesłana do placówki udzielającej schronienia za zwrotnym potwierdzeniem odbioru bez wskazania nazwiska i imienia Strony.

Właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron.

Przepisy art. 39 i następane k.p.a., regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym, nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany. Decyzje administracyjne należy doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. Pisma doręcza się stronie, a gdy strona działa przez przedstawiciela – temu przedstawicielowi (art. 40 k.p.a.).

W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków celowych stwierdzono nieprawidłowość:

1. W aktach sprawy nr 2 (K.A.), zakończonej decyzją Nr GOPS.5102.9.2023 z dnia 15.05.2023 r., brakowało dokumentów potwierdzających uzyskanie dochodu Strony w wysokości 688,00 zł, wpisanym do wywiadu środowiskowego z dnia 8.05.2023 r.

Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową ustala się na podstawie dokumentów wymienionych w art. 107 ust. 5b ustawy, a w przypadku gdy okoliczności sprawy, mające wpływ na prawo do świadczenia, wymagają potwierdzenia innym oświadczeniem lub dokumentem niż wymienionym w ust. 5b również w oparciu o takie oświadczenie lub dokument (art. 107 ust. 5d ustawy).

W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego stwierdzono nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 2 (L.Cz.) wywiad środowiskowy dotyczący ustalenia sytuacji rodziny poszkodowanej w wyniku zdarzenia losowego został przeprowadzony na części

I rodzinnego wywiadu środowiskowego, a nie na części VII obowiązującego kwestionariusza wywiadu dotyczącego osób i rodzin poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski żywiołowej albo zdarzenia losowego.

Powyższe jest niezgodne z § 4 ust. 3 rozporządzenia z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz.893), zgodnie z którym wzór kwestionariusza wywiadu określa załącznik nr 1 do rozporządzenia. Zgodnie z załącznikiem w przypadku ustalania sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osób lub rodzin, poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski żywiołowej albo zdarzenia losowego, pracownik socjalny przeprowadzający wywiad wypełnia część VII kwestionariusza wywiadu.

W sprawach dotyczących organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi stwierdzono nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 2 (Z.K.) brak wskazania daty odbioru przez Stronę decyzji Nr 8130/Zm/UO/1/IV/2022 z dnia 28.03.2022 r.

Analogicznie jak w sprawie dot. udzielania tymczasowego schronienia właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron.

Przepisy art. 39 i następane k.p.a., regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym, nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany. Decyzje administracyjne należy doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. Pisma doręcza się stronie, a gdy strona działa przez przedstawiciela – temu przedstawicielowi (art. 40 k.p.a.).

W sprawach dotyczących dożywiania dzieci stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Uzasadnienia decyzji nie odzwierciedlały stanu faktycznego, który zaistniał w sprawach:

- nr 1 (K.S.) – decyzja Nr GOPS.5112.2.2023 z dnia 18.01.2023 r.,
- nr 3 (K.M.) – decyzja Nr 8127/P/15/IV/2022 z dnia 14.10.2022 r.

W uzasadnieniu obu ww. decyzji wpisano: „ (...) zgłosił się do tutejszego ośrodka z prośbą o skierowanie go do schroniska dla osób bezdomnych oraz udzielenia wsparcia w formie jednego gorącego posiłku. Pracownik socjalny (...) ustalił, iż dochód Strony wynosi (...) i nie przekracza kryterium dochodowego wynoszącego 776 zł. Ponadto Pan K.M. jest osobą bezdomną i niepełnosprawną (orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności). Zapisy te są niezgodne ze stanem faktycznym, gdyż strony (kobiety) wnioski o pomoc w formie posiłków dla dzieci, nie są osobami bezdomnymi, samotnymi (rodziny 4-osobowe), ani niepełnosprawnymi.

Art. 107 § 1 pkt 6 k.p.a. wskazuje, że decyzja ma zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne, a § 3 nakazuje aby uzasadnienie faktyczne decyzji zawierało wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej (...).

W sprawach dotyczących kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 1 (Z.Cz.), brakowało dowodu potwierdzenia odbioru przez Stronę decyzji

o nr:

- 8131.1.2022z dnia 19.04.2022 r.,
- 8131.1.2022/odpł.dps z dnia 18.05.2022 r.,
- GOPS.5100.51.zm.2.2023 z dnia 14.04.2023 r.

2. W sprawie nr 2 (O.S.) brakowało dowodu potwierdzenia odbioru przez Stronę decyzji

o nr.:

- 8131/1 /zm/2022/odp DPS z dnia 17.02.2022 r.,
- 8131/IV/zm/2022 z dnia 25.04.2022 r.,
- GOPS.5120.1.2023 z dnia 29.03.2023 r.

Analogicznie jak w sprawach dot.: udzielania tymczasowego schronienia oraz organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe

przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron.

Przepisy art. 39 i następane k.p.a., regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym, nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany. Decyzje administracyjne należy doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. Pisma doręcza się stronie, a gdy strona działa przez przedstawiciela – temu przedstawicielowi (art. 40 k.p.a.).

W sprawach dotyczących pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego stwierdzono nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 1 (A.P.) decyzją o nr 8123/N/142/2022 z dnia 9.09.2022 r. przyznano Zainteresowanemu na wniosek z dnia 30.08.2022 r. zasiłek okresowy w wysokości 388,00 zł miesięcznie na okres od dnia 1.08.2022 r. do dnia 31.12.2022 r., pomimo tego, że w okresie od 23.02.2022 r. do dnia 22.08.2022 r. odbywał karę pozbawienia wolności. Strona powinna faktycznie otrzymać zasiłek okresowy za okres od dnia 23.08.2022 r. do dnia 31.08.2022 r. w wysokości 112,65 zł.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy, osobie odbywającej karę pozbawienia wolności nie przysługuje prawo do świadczeń z pomocy społecznej. Mając powyższe na uwadze, doszło do nadpłaty zasiłku okresowego od dnia 1.08.2022 r. do dnia 22.08.2022 r, w wysokości 275,35 zł. Ponadto zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku braku uprawnień strony do świadczeń za cały miesiąc świadczenia z pomocy społecznej przyznaje się za daną część miesiąca, dzieląc pełną kwotę przyznanego świadczenia przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem.

W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków stałych stwierdzono nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 1 (B.Ch.) osobie samotnie gospodarującej, w podstawie prawnej decyzji Nr 8122/IV/3/2022 z dnia 22.03.2022 r. wpisano art. 37 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 dotyczący osób w rodzinie, nie zaś osoby samotnie gospodarującej.

Zgodnie z art. 107 k.p.a. – prawidłowa podstawa prawna decyzji powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw jej wydania, czyli przepisów prawa materialnego, prawa ustrojowego oraz prawa procesowego. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego oraz z powołaniem jego źródła publikacji.

W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych stwierdzono nieprawidłowość:

1. W skontrolowanej sprawie nr 1 (W.B.) - osoba samotnie gospodarująca, uzasadnienie decyzji 8121/IV/ZCS/3/2022 z dnia 12.02.2022 r. nie odzwierciedla stanu faktycznego, który zaistniał w sprawie. W uzasadnieniu decyzji wpisano: *„Na podstawie wywiadu środowiskowego ustalono, że rodzina Pani/a znajduje się w trudnej sytuacji życiowej spowodowanej złym stanem zdrowia dziecka”*

Analogicznie jak w sprawach dotyczących dożywiania dzieci art. 107 § 1 pkt 6 k.p.a. wskazuje, że decyzja ma zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne, a § 3 nakazuje aby uzasadnienie faktyczne decyzji zawierało wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej (...).

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak właściwego potwierdzenia doręczenia stronie decyzji administracyjnej w sprawach dotyczących: udzielenia tymczasowego schronienia, usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych oraz kierowania i ustalania odpłatności za pobyt w dps.
2. Brak dokumentów potwierdzających dochód Strony w sprawie dotyczącej przyznania zasiłku celowego.
3. Sporządzanie wywiadu środowiskowego na niewłaściwym druku, w sprawie dotyczącej przyznawania zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.
4. Nierzetelne sporządzanie decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących: dożywiania

- dzieci, przyznawania zasiłków stałych i zasiłków specjalnych celowych.
5. Błędne ustalenie okresu uprawnienia do zasiłku okresowego w sprawie dotyczącej przyznania pomocy dla osoby po opuszczeniu zakładu karnego.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości wydaje się następujące zalecenie pokontrolne:

1. Decyzję administracyjną w sprawach pomocy społecznej doręczać stronie postępowania za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy, a gdy działa przez przedstawiciela - temu przedstawicielowi. W przypadku doręczania pism w lokalu organu administracji publicznej lub przez pracowników, dopilnować, aby odbierający pismo potwierdzał doręczenie mu pism swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.

Podstawa prawna: art. 39 i art. 40 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).

Termin realizacji: na bieżąco.

2. Do akt sprawy o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej dołączać wszystkie niezbędne dokumenty pozwalające ustalić sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową wnioskodawcy.

Podstawa prawna: art. 107 ust. 5b i ust. 5d ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Wywiady środowiskowe poprzedzające wydanie decyzji przyznającej zasiłek celowy z przeznaczeniem na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego sporządzać na części VII kwestionariusza wywiadu środowiskowego dotyczącej osób i rodzin poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski żywiołowej bądź zdarzenia losowego.

Podstawa prawna: § 4 ust. 3 rozporządzenia z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 893).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Decyzje administracyjne przyznające świadczenia z pomocy społecznej sporządzać rzetelnie. W podstawie prawnej decyzji przywoływać dokładnie wszystkie przepisy prawa, które legły u podstawie ich wydania, ze wskazaniem aktualnych i mających zastosowanie

publikatorów aktów prawnych z podaniem źródła jego publikacji oraz konkretnego artykułu, paragrafu czy punktu. W uzasadnieniu faktycznym decyzji podawać fakty, które organ uznał za udowodnione, dowody, na których się oparł, przyczyny, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

Podstawa prawna: art. 107 § 1, 2 i 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznawać i wypłacać za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie przyznawać za niepełny miesiąc, a kwotę świadczenia ustalać dzieląc pełne kwoty przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem.

W związku z tym w sprawie nr 1 (A.P.) dot. zasiłku okresowego przyznanego po opuszczeniu przez stronę Zakładu Karnego - powstałą nadpłatę w sierpniu 2022 r. w kwocie 275,35 zł należy uznać za dotację udzieloną z budżetu państwa i wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem i zwrócić do budżetu państwa.

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3, art. 13 ust. 1 i art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), art. 169 ust.1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 ze zm.).

Termin wykonania: 15 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Stara Kamienica
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kierownik Wydziału w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Ewelina Zygmunt
Ewelina Zygmunt

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

